

raatelewan raawastansa
 tuskin woipi terwe tundo
 arwella ja ajatella,
 että owat oudot miehet
 muut kuin henget helwetistä
 palanneina pauloistansa.

Teon wästen tietoaamme,
 tundoamme
 sydän synniksi lukeepi,
 josta tusta tuonelassa
 tulewassa
 lautta tuomion tuleepi.

Waaaja-puuta wasaralla
 waaditahan waipumaan,
 mutta nuorta neuwomalla
 taidon tielle taipumaan.

Oma into ihmisellä
 ombi töitä täytettäissä
 niin kuin purje pullohansa
 wenhettäkin wetämässä.

Erinäiset elämässä
 owat uskot useasti,
 mutta kansat kaikkialla
 järki yksi yhdistääpi.

Uskon tunnustus on turha
 vielä suulla ja sanoilla,
 kuin ei toivon todistusta
 ilmoitella itse töillä,
 hedelmillä hyvän-suonnon.

Kasvattaja kateutta,
 ehkä itse tylsä työssä,
 niin kuin nyrhi, nyrkä-weitsi,
 woipi toisen toimitusta
 parastakin panetella.

Säädyisämme säätetyissä
 ovat oivat suuret, pienet
 Luojan pyhän päiväläiset,
 koska kufin kunnialla
 jäsenden ja järjen kautta
 säilyttävät säädyn arvon.

Mina käsken andajalla
 taito tarkka tarwitaan,
 jos ja koska kunnialla
 harhausta hallitaan;
 laki, wailla wiisautta,
 kasvattaapi karwautta.

Miehen arwo omi arka,
 jota joka poika parka
 warahin jo warjelson,

suurimmasti suojelekon.

Arwo ylin, alimmainen
ombi aina lasin lainen ;
pian lasi pirstataan ,
arwo hyvä hukataan.

Kussa on kunnia kullalla saatu,
siellä on arwolla alhainen laatu.

Kulda ombi kukkarossa
wielä kuwa kunniaksi ,
kuin ei siitä siunausta
lähde lähimmäisellemme.

Tosin owat toisinaan
kaswot täällä tunnon taulu,
waan ei köytösten wakuutus
eikä todistus tawoille.

Pian opin puolinaisen
laatu luulon lawendaa ,
walo kuungin kulkewaisen
filma-näön suurendaa.

Paettaisfa pahennusta
puuttuwa on wielä puoli ,
kuin ei hyvän harjoitusta
muista mies, ei työstä huoli.

Väärän voiton wietellessä
 häijyn lailla hääritään,
 säilymähän sydämessä
 synnin kärme kääritään.

Näytä paha paatuneelle
 ihmiselle ilkeäksi;
 sillä sitä penikatkin,
 saaden nähdä saastaisuuden,
 aroistawat aika lailla.

Kiikarilla katseldaissa
 toinen silmä suljetaan,
 useasti uskottaisssa
 järki jalo poljetaan.

Epä-luulo, luja aiwan,
 pahempi on paisumaa,
 kuin ei kärkeäkän waiwan
 salli sitä parandaa.

Kufin luotu kuolemaan
 tulewa on tuonelaan,
 mutta sinne saatetulla
 tie on umbi tänne tulla.

Synnin syissä laweana
 kadotuksen tie on täällä,
 mutta aiwan ahtahana
 polku pyhä maamme päällä.

Barlahasta ombi warstin
 laksin tertainen wahingo :
 hukka toisen tawaralle,
 metsän menetys lisäks.

Waeldaja wailla mielidä
 elsyneenä tunnon tielidä
 tuopi meille turmelusta,
 itse, rietas rikoksisssa,
 synnin pahan paisumisssa,
 läppi kohden kadotusta.

Syistä ombi syndisellä
 rapu-raukan musta muoto,
 mutta puku punertuupi
 kadotuksen kattilassa.

Ohme! jos ei ikänänsä
 toivo taiwasta tawanne,
 kuin on taiwas taiwutettu
 yli, ymbäri jokaisen.

Kuin ei kurja, mieli-puoli
 toimesta ja työstä huoli,
 hätä hänen häwittää,
 kowa onni käsittää.

Joka syöpi, joka juopi
 enemmän kuin toimi tuopi,
 sulle puutos sikiää,

kuiva kesti kerkkää.

Työstä tuopi toimi säästön,
säästö puutoksesta päästön,
että huoli huokenee,
elon riemu enenee.

Nina omi ahkeralle,
tarkalle ja taitawalle
työstä suuri suloisuus,
auki onnen avaruus.

Miestä, wailla wiisautta,
halpa mieli hallitsee,
ajatuksen ahtautta
meno kehno merkitsee.

Kaikki maassa kaswaneena
murtuwa on jälle maaksi,
hengi Herran tundeneena
antetahan autuaaksi.

Matkan pää on maailmassa
tietty — — tietämättömyys,
mutta kungin kuolemassa
ilmoittaa sen iäisyys.

Ensin on elämä ehtiwä tänne,
kuolema kulkewa perässä päin,

waan sillä välillä wiljeldäwänne
ombi, o ihmiset! onnikin näin.

Jolla ombi otšan alla
filmät nenänsä siwulla,
karrtakon se kaikkialla
syitä syndisten poluilla.

Dikeus on waršin wanha,
wanha wäärän woiton pyhündö,
joilla sota joka aika
kestäwä on keskenänsä.
Dikeus nyt ohjaileepi
meitä tielle menestyksen,
mutta wäärän woiton pyhündön
tuhka-pusši tuoksuwainen
turmeleepi tunnon filmät.

Afiansa ajajakši
tuotti Luoja tunnon lahjan
meille maailman menoissa,
mutta mustan, hirmun hengen,
wäärän oman woiton pyhündön
saatti saatana siaansa.

Jos ei ole oikeutta
sydämehen syntyneenä,
niin on wailla walleutta
järki vielä jähtyneenä.

Kuin ei lyö nyt lämbymästi
 sydän syndisen povessa,
 niin on tiensä tiettävästi
 ahdas autuuden ovessa.

Kyllä kerran kolmā rinda
 tuskaksensa tulistuu,
 koska syystä synnin hinda
 vaikeaksi valmistuu.

Hullun, joka huoletoina
 jätti järkensä hyvästi,
 tukala on tunnotoina
 edes pyrkiä pyhästi.

Wasta-wuorta vaikeasti
 funniahan kuljetaan,
 häpiähän huokeasti
 armostakin aletaan.

Eipä työtä elämässä
 tehdä ilman todistusta,
 koska ovat kohta läsnä
 Jumala ja oma tundo.

Kaitki julmat suonissansa
 Luojan luondo-kappaleille,
 hirmut itse ihmisille,
 ovat orjat häijyn hengen,

uskon tiellä umbi-silmät,
 tuhmat tunnon asioissa.

Ei isän ansio arwoa anna,
 kuin itse hullusti huikennellaan,
 peritty peldokan laihoa kannan,
 jos kyndö kesällä unhotellaan.

Suku suuri halwenneena,
 tullehena turmioon,
 on, kuin rauta ruostuneena,
 turha arwon ansioon.

Eipä esiwanhemmasta
 synny arwon alaisuus;
 järjen valo ombi vasta
 surrin wayasukuisuus.

Ilmoitellen irstaisuutta
 walat, kirot kielen päällä
 tunnustawat tuttavuutta
 hengen häijyn kanssa täällä.

Valkean valo on edemmä lämminää
 ehtiwä aina,
 samaten hyvästä sanoma hyötyä
 edemmä ehtii.

Luojan luotu onnetoina,
 tuskaifena, turwatoina

aina awun itsellensä
ilmoittaaapi isällensä.

Mutuasta aikanansa
tundo jalo johdattaa,
ennen kuin hän kuolduansa
kaiken onnen kadottaa.

Herran hengi walwomainen
tuopi meille menestyksen
niin kuin päivä paistawainen
wielä walon, lämmityksen.

Suuri suku ihmisyöden
saapi lahjat Raupiaalda
armon lähteestä awoina,
josta wielä wirwoitusta
luopi yksi lusikalla,
toinen kauballa, kapalla.

Jumalan armo on awara juuri
kuin koko maailman korkeus suuri;
olkaiwas, olennot, walmihit waan
ilolla kiitosta ilmoittamaan.

Suurembaa ei ole suotu
ilon syötä ihmiselle
kuin on työstä täytetyistä,
hywästä ja hyötyifestä.

Ihminen on itkewäinen
 niin kuin päivä pilvi-säinen ;
 mutta murhe muutetaan ,
 pilwet pian poistetaan.

Ohdon rikos rinnassamme
 iän kaiken kauhistaa ,
 muuttumata muistossamme
 tuskaisuutta tulistaa ;
 mutta kautta katumuksen ,
 palkinnon ja parannuksen
 heikon huoli huokenee ,
 Herran armo aukenee.

Konnan paatuneen pahassa
 seljässä on oma tundo ,
 jota joskus pehmitellen
 woipi woidella kepillä.

Missä ombi miestä kaksi
 yhtä työtä täytettäissä ,
 siinä saapi , niin kuin kaksi
 käsin sitä käytettäissä ,
 esteheikin estymään ,
 miellä myöden myöndymään.

Luopuneena tunnon tiellä
 miehellä ei ole miellä ;
 sillä suotta suden lailla
 on hän ahma , aina wailla.

Wähän kyllä wältteleepi
 ilkeyttä ihmisyyss,
 jota wäärin wäändeleepi
 tyhjää tytymättömyyss.

Kuin suuren syitä suojellaan
 ja pienen rikos rangaistaan,
 niin laki sitte laimistuu
 ja ilki-walda valmistuu.

Tuomarilla tunnotoina,
 keska kourat kullataan,
 oikeutta ostetaan,
 ombi laki ohjatoina.

Stollinen ombi yksi
 lahja tuotu tuomarille:
 se on selwä tunnon lahja,
 waan ei woista valmistettu
 eikä waskesta walettu.

Joka miehen mieletöinä
 häwittäwät riidat häijyt;
 tuli syöpi sytykkeensä
 oman loistehen lopuksi.

Kaukka, joka rakastaapi
 itseänsä ilman mielää,
 ei se taida eikä tahdo
 toista rakastaa todella.

Armon toivo alkawainen
 Iijat tuskat lievittää,
 koska kalma kaatawainen
 pienet, suuret piivittää.

Syljättyä hyvän-suonnon
 oma arwo alenee,
 perittyä pedon luonnon
 toisen rauha raukenee.

Walhe pian waikuttaapi,
 että ombi outo muille
 toiste pettäjän totuuskin.

Tuulen myrsky tulduansa
 tammeakin taiwuttaa,
 riita ruma riehullansa
 wahwojakin waiwuttaa.

Tarpehelle tutkittaisfa
 pää on mielä mieliwälle,
 niin kuin walon walmistaisfa
 jalka jalo kynttilälle.

Umbi-filmä uskossansa
 perin pian petetään,
 tutkiwainen tunnoossansa
 eskymästä estetään.

Alhainen on työmme arvo,
jos ei halun hartautta
aina hyvässä hawaita.

Joka tuopi tuskaa muille
västien Jumalan wakuutta,
ei se tiedä tunnon tietä,
eikä hyötyä hywyden.

Häijyt saawat häwäistyksen,
raateliat pahan palkan
koston kowassa tilassa.

Halu harras, pyytämäinen
armon kautta autuaaksi
pailsi pyyhdä hywyden,
ombi halpa, niin kuin niellä
mammonangin maailmassa
kaikki kierrellen kitaansa.

Weldo-mies on miellä waille
kdyhä kyllä niillä maille,
kussa kuormin kuljetaan,
aina teillä ajetaan;
sillä se on ajon laatu:
tielle jääpi tiellä saatu.

Elon keino keino siellä
ombi, kussa wäärin wialä

pellon hyöty heitetään,
hewon kylki kynnetään.

Rannustajat kauheasti
juhthansa julmuudella,
ajawaiset angarasti
heikollakin hewoisella,
ilmoittawat ilkeästi,
että ombi enemmästi
heillä kiire helwettiin,
aina kyllä auki niin.

Wapaus warjeldu wahwana kestää,
jos kufin järjellä juonia estää,
waan joka järkensä wäärästi käyttää,
niin se jo orjaksi itsensä näyttää.

Särki, waikka waiillinengin,
ombi ainoa apumme
tunnon teitä tulkittaisfa
niin kuin silmä siindäwäinen,
jalo johdatus jokaisen,
matkustaisfa mandereella.

Namu-rusko ajeleypi
walon ehtiwän edellä,
ilda-rusko ilmoittaapi
huomeneksi pouta-päiwän:
siinä sekä syndymäsfa

että kungin kuolemassa
toivon kautta totisesti
ombi onnemme kuvaillus.

Elon aamu alkawainen
ehtohota ennustaa,
niin kuin päivä nousewainen
illan tulon tunnustaa.

Syystä hyvän sydämelle
riikkaus on riemun lähde,
ahnehelle aiwan kuiva
rakas kulda-raunionsa.

Alhne ilon itseldänsä
halwendaa ja hajoittaa,
tytymättömyydellänsä
kaas onnen karkoittaa.

Tawat tuhmat, juonet julmat
oma hätä häwittää,
niin kuin kofki kiwen kulmat,
fiwut, ääret silittää.

Kalma yhtä kauhistaapi
tullen tääldä tuonelaan,
toivo toista lohduuttaapi
kuljettaisja kuolemaan.

Kiitos-itku ilmoittaapi
hyvän lähtöä lepoonsa,

tuoston huntu humajaapi
pahan perässä pakoonsa.

Syyttä sydämen hywynyttä
kunniaksi kutsutaan ;
sillä sielussa pyhyyttä
ei se laske lauhumaan ;
ei se kulu kuolewalla
eikä huku huolen alla.

Usko wanha uhrillansa
tuoston peitti konnaan tiellä,
oppi uusi ohjallansa
johdattaapi joka miellä
erhetykset estämään,
wäärät menot wälttämään.

Raskas wailla rakkautta,
hakemata hartautta
saada armon auttawaisen
kautta uskon ulkonaisen.

Armo-liitto awarasti
Suojan-luona ahjetaan,
rikoksilla rietaasti
pojes jälle poljetaan.

Itkun kautta ihmisellä
huoli kerran huokenee,
niin kuin säällä kesäisellä

sumu aies satelee.

Heikkous on aiwan hellä
itfestänsä ihmisellä,
jonga wasta järjen walda
auttawa on waaran alda.

Ohdon synnin sywä haawa
angara on ajatella;
hengi heikongin on saawa
huollen tyllä huokaella.

Synnin syistä sydämessä
kauhea on katumuskin,
mutta enemmän epäily
päästä pantoista pahunden.

Sihän pelko pelastusta
anna aukosta sywyden;
paras siis on parannusta,
tehdä halusfa hywyden.

Uluttain itkewäistä
oma huoli häwiää,
lämmittäjä lähimmäistä
läsnä itse lämbiää.

Minda rakas opettaapi
toisen hywän tundemaan,
tahto paha tairuttaapi

mielen sitä sorkkemaan.

Tuulen walda woimallansa
 waarat monet waikuttaa,
 indo paha irrallansa
 juonet julmat paisuttaa.

Hiilden liekin liehuwaisen
 pesän koukku kohendaa,
 miesten riidan riehuwaisen
 soimu-sana suurendaa.

Taipuwa on taiten kieli,
 kuin on päässä miehen mieli,
 waan ei wilppi, wiekkaus
 ole vielä wiislaus.

Toista kohden kowa, turma
 ombi oman onnen surma,
 koska tundo tutkitaan,
 tili toista waaditaan.

Kyllä ombi ohjatoina
 suuttuminen syndi suuri,
 mutta ilkeys isombi,
 waino wasta waiteambi.

Synnin uni useasti
 nuoren, wanhan nukuttaa,
 mutta, katso, kauheasti
 sielun siinä hukuttaa.

Joka ei jo elossansa
wältä synnin weräjää,
sille myöhä sielussansa
hengen lahja heräjää.

Hirviä on herätesä
tulen waara tunnettaa,
elon toisen ehtiesä
synnin muoto muistettaa.

Ehkä alkū erhetyksen
heikkous on hengesämme,
kuitengin se kungin luona
siihen sitte suostumalla
ehdon syykä suureneepi.

Sekä hywä että häijy
ombi iso ihmis-kunda;
hywänä hän hyödyttääpi,
waan ei pedot, perkeleekän
woita händä häijyydessä,
ehdi wainossa edemmä.

Tuhlattaisfa tunnon lahjan
halu halpa oman hyödyn
ombi ollut synnin synnä;
sillä sitä muistuttaapi
kapina jo pirun kautta;
mutta paljas paha työmme